

1923-рэ ильэсым
гъэтхапэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

АДЫГЭ

100 МАКЪ

Голос
адыга

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Тилъэхъан илхъужъхэр

«Сян, орден схэлъэу сыкъяшъуфэкIожъышт»

Щынэгъон- чъэным иIофыгъохэр

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат тхамэтагъор дызэрихъэзэ терроризмэм пэшлуклорэ комиссиеу Адыгэ Республикэм шызэхэщэгъэм изэхэсыгъо шылагъ. Ащ хэтхэр зытегушылагъэхэр терроризмэмрэ экстремизмэмрэ апэшлуклорэ Iофтхьабзэхэр зехъэгъэнхэр, гъэстыныпхъэ-энергетическэ комплексым кыхиубытэрэ ыкIи социальнэ мэхъанэ зилэ псэуальэхэр къэухъумэгъэнхэр, нэмыкI Iофыгъохэр.

Донецкэ Народнэ Республикэм, Луганскэ Народнэ Республикэм, Херсонскэ ыкIи Запорожскэ хэкухэм, Украинэм кыарыкIыи Адыгэ Республикэм кыхъагъэхэм IофшIэн гъэнэфагъэу а лъэныкъомкIэ адызэрахъэрэм фэгъэхыгъэу кыIотагъ Адыгэ Республикэм хэгъэу Iофтхьабзэхэр иминистрэу Олег Безсмелныцыным.

Хабзэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэу къулыкъухэм Адыгэ Республикэм и Лышъхъэрэ иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие, джащ фэдэу чIыплэ зыгъэлорышIэжыным икъулыкъухэр ягъусэхэу Адыгеим егъэзыгъэ Iофтхьабзэхэм фаеу хъугъэхэр Iлэпъэ гъэнэфагъэкIэ зычIэсынхэу агъэнэфагъэу чIыплэ 4-мэ язытэт ауплъэкIугъ. Полицие хэтхэм а псэуальэхэр чэщи мафи къагъэгъунэх. Пэшлорыгъэш Iофтхьабзэу агъэнэфагъэхэм къадыхэлъытагъэу административнэ хэбзэукононыгъэхэр ыкIи бзэджэшIагъэхэр зэрамыхъанхэмкIэ къэкошыжыгъэхэм гушыIэгъу афэхъух, зэрэзеклонхэ фаер агурагъало. Хэбзэгъэуцугъэу шыIэм диштэу нэмыкI лъэныкъохэри къафызхафых.

Джащ фэдэу мы IофыгъомкIэ къэгъушылагъэх Адыгэ Республикэм Iофтхьабзэхэм социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу Мырзэ Джанбэч, Адыгэ Республикэм лъэпкъ Iофтхьабзэхэм къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырIэп зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм имамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шхъэлэхъо Аскэр.

ХэушъхьафкIыгъэ дзэ операциеу Украинэм шыклорэм къуаджэу Афыпсыпъыщ КуштаныкIо Азэмат хэкIодагъ. Идзэ пшъэрыл ыгъэцакIэзэ лыхъужъныгъэу, псэемыблэжъныгъэу зэрихъагъэхэм афэшI УФ-м и Президентэу Владимир Путиным шымылэжым Лыхъужъныгъэм иорден кыфигъэшъошагъ.

лэхъан илхъужъхэм ясатыр хэтхагъэ хъугъэ. Азэмат зэшишIмэ анахъыклагъ ыкIи зэкIэмэ анахъ псынклагъ — зы чIыплэ исын ымылэклэу, сыдигъуи зыгорэм чъэ зэпытыгъ, хъугъэ-шIэгъэ гъэшIэгъонхэм ахафэщтыгъ, Iэпылэгъуи зыщыклагъэм псынклэу ечъалэщтыгъ. Хэти кыу-хъумэныр ицIыкIугъом кыщегъэжыгъэу ылъ хэлъыгъ.

Игупсэхэм агу кы-зэрэкIыжырэмкIэ, Азэмат сыдигъуи ежъ нахъыжъ кIалэхэм зафищыщтыгъ. Апэрэ цэхэр зылузыгъэ кIэлэцIыкIу чаным нахъыжъхэр кыдэхъащыщтыгъэх, цIэ тедзэу «Цако» фаусыгъагъ. КIэлэцIыкIу нахъыжъхэм къащыгъагъэщтыгъэх, ары пакIошъ, джэгукIэ зэфэшъхьафхэм язэхэцакIоштыгъ ыкIи кIэлэцIыкIу шыкIэлэгъэ зезыхъэхэрэм апэ итыгъ. ЦIэ тедзэр игъашIэм кытенагъ.

ШыIэныгъэр игъорыгъозэ лыкIуатэщтыгъ. «Цаком» кышагъ, пшъэшъэжыеу Евэ ыкIи кIалэу Умар кыфэхъугъэх. Азэмат ты шыпкъагъ, гъунэ имыIэу исабийхэр шIу дэдэ ылъэгъуштыгъэх, ахэр ыгъэгъушлонхэм фэшI ымышIэн шылагъэх.

«Сэрмырмэ, хэта?»

ХэушъхьафкIыгъэ дзэ операциеу хэлэжъэнэу зэрэрихъухагъэр Азэмат

игупсэхэм ариуагъэх. ПсэолъэшIын IофшIэнхэм водителэу ахэлэжъэнэу командировкэ маклоу ары янэ рилуагъэр. Ельэлугъ: «Сиэхэм альпылп...»

Ным ыгу къэшIэ: «Сыд псэолъэшIына Украинэм шыIэр? А сикIал, джыри зэпэуцужыр ащ щаухыгъэх...»

Адрэр щыщтыгъ: «Сян, улпыба ори, Чэчэным ушылагъ. Ащ дэжъми зэлэуцужъхэр кIоштыгъэх. Сэ сыдигъуи сыкыIорыгушхоштыгъ, джы сэ сичэзыу къэсыгъ».

Мэлайчэт 1995-рэ ильэсыр бэрэ ыгу къэкIыжы. Аргун зэтырагъэлпсыхъажы зэхъум Iоф зыщышIэщтыгъэ псэолъэшI организациеу хэтэу пшъэрихъафхэм кIо-гъагъэ. Щэхэр шъуихъэзэ блэбыкIыгъэу, цIыфхэри кIодыхэу кыхэхэлыгъ.

(ИкIаух я 3-рэ нэклиб. ит).

(ИкIаух я 2-рэ нэклиб. ит).

КуштаныкIохэм яхъарзынщ.

Лыхъужъныгъэр зыхэт шыIэныгъ

Сурэттехыгъэхэр зыдэтхэ альбомыр, къэтэбэ пльыжыр зытебзэгъэ къэмланым дэлъ орденыр ыкIи Азэмат а тын лъапIэр кызырэфэгъэшъошагъэр къэзыушыхъатырэ тхылыр Iанэм телъых. Ахэм азыфагу кыдиубытэгъэ шыIэныгъэ кIэлым хэтых апэрэ кIэлэцIыкIу шъобжхэр ыкIи лыхъужъныгъэ шыпкъэр. АщкIэ КуштаныкIо Азэмат ыцIэ ти-

Щынэгъончъэным илофыгъохэр

зэухъумакохэмрэ шлуагъэ кыи-тэу зэдэлажъэх. Адыгеим къэ-кощыжыгъэхэм, джащ фэдэу Херсон хэкум и Геническэ районэу республикэм ыналэ зытыригъэтырэм щыпсэухэрэм лэпылэгъу ятыгъэнымкӀэ лотхъабзэу зетхъэхэрэр лъыдгъэ-кӀотэштхы», — кыиуагъ Адыгеим и Лышхъхъ.

Терроризмэм пэшуклорэ Лъэпкъ комитетым иунашъохэр пхырыщыгъэнхэм, гъэстыныпхъэ-энергетическэ комплексым кыиуыбтэрэ псэуалъэхэр терроризмэм щыухъумэгъэнхэм, щыклагъэу щылэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм, муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекыуапэ»

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Урысые Федерацием икӀэралыгъо тынхэр афэгъэшъошэгъэнхэм ехылапг

Мэкъу-мэщым ылъэныкъокӀэ гъэхъагъэу илэхэм ыкӀи илӀэ-сыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу лот зэришлэрэм апае щытхуцӀэу «Урысые Федерацием мэкъу-мэщымкӀэ изаслуженнэ лотыш» зыфилорэр Котов Сергей Алексей ыкъом — Адыгэ РеспубликэмкӀэ лэхъэхэлъ обществоу «Дондуковскэ элеваторы» зыфилорэм инженер шхъалэ фэгъэшъошэгъэнхэм.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир ПУТИН

Москва, Кремль
мэзэем и 28-рэ, 2023-рэ илӀэс
N 133

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

Пилот зэрымыс быбырэ аппаратхэр пӀэлъэ гъэнэфагъэклэ Адыгэ Республикэм щымыгъэфедэгъэнхэм ехылапг

Урысые Федерацием и Президент 2022-рэ илӀэсым чӀэпыогъум и 19-м ышлыгъэ Указэу N 757-р зытетэу «Урысые Федерацием и Президент 2022-рэ илӀэсым чӀэпыогъум и 19-м ышлыгъэ Указым епхыгъэу Урысые Федерацием ишӀолъыргъэм лотхъабзэу ащызэрахъаштхэм яхылапг» зыфилорэм, Адыгэ Республикэм и оперативнэ штаб 2023-рэ илӀэсым мэзэем и 8-м илӀгъэ зэхэсыгъом и протоколэу N 2-р зытетым ия 2-рэ раздел ия 2.2-рэ пункт адиштэу, общественнэ рэхъатныгъэмрэ общественнэ щынэгъончъагъэмрэ Адыгэ Республикэм кыизэрэахуу-мэхэрэр нахъ гъэлъэшыгъэным тегъэпсыхъагъэу унашъо сэшлэ:

1. Урысые Федерацием и Президент 2022-рэ илӀэсым чӀэпыогъум и 19-м ышлыгъэ Указэу N 757-р зытетэу «Урысые Федерацием и Президент 2022-рэ илӀэсым чӀэпыогъум и 19-м ышлыгъэ Указэу N 756-р зытетым епхыгъэу Урысые Федерацием ишӀолъыргъэм лотхъабзэу ащызэрахъаштхэм яхылапг» зыфилорэм ия 4-рэ пункт диштэу агъэнэфагъэ режимыр тырахыжыфэ нэс пилот зэрымыс быбырэ аппаратхэр Адыгэ Республикэм щамыгъэфедэнхэм шыгъэнхэм. Ар афэгъэхыгъэп пилот зэрымыс быбырэ аппаратхэу Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо хэбзэ кыулыкхуэхэм, ахэм къафӀорышлэрэ организациехэм, гъэцӀэкӀокӀо хабзэм ифедеральнэ кыулыкхуэхэм ячӀыплэ органхэм, чӀыплэ зыгъӀорышлэжынымыкӀэ кыулыкхуэхэм, нэмыкӀ организациехэу ыкӀи физическэ лицэхэу ыпшъэкӀэ зигугъу къэтшыгъэ кыулыкхуэхэмрэ ахэм япхыгъэ организациехэмрэ зыфэгъэзэгъэ лотхэм ялытыгъэу зэзэгъыныгъэ зэрадашыгъэм тетэу агъэфедэхэрэм.

2. Килограмм 0,15-м кыщегъэжъагъэу килограмм 30-м нэс зионтэгъугъэ аппаратхэу Урысые Федерацием кыщыдагъэкӀыгъэхэр е кырашагъэхэр учет зэрашӀырэ шапхъэхэу Урысые Федерацием и Правительствэ 2019-рэ илӀэсым жъоныгуаӀэм и 25-м ышлыгъэ унашъоу N 658-р зытетэу «Пилот зэрымыс быбырэ аппаратхэр зиэхэм килограмм 0,15-м кыщегъэжъагъэу килограмм 30-м нэс зионтэгъугъэ аппаратхэу Урысые Федерацием кыщыдагъэкӀыгъэхэр е кырашагъэхэр учет зэрашӀырэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехылапг» зыфилорэмкӀэ аухэсыгъэхэр пилот зэрымыс быбырэ аппаратхэр зиэхэм дэх имылэу агъэцӀэкӀэнхэм.

3. Адыгэ Республикэм псэолъэшлынымыкӀэ, транспортымкӀэ, псэуплэ-коммунальнэ, гъогу хъызмэтымкӀэ и Министерствэ, Адыгэ Республикэм граждан оборонэмкӀэ ыкӀи ошлэ-дэмышлэ лотхэмкӀэ и Комитет, гъэцӀэкӀокӀо хабзэм иуполномоченнэ федеральнэ кыулыкхуэхэм, чӀыплэ зыгъӀорышлэжынымыкӀэ кыулыкхуэхэм мы Указым ия 1-рэ пункт игъэцӀэкӀэнкӀэ ищыкӀлэгъэ амалхэр зэрехъанхэм.

4. Официальнэ кызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы Указым кӀуачӀэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекыуапэ,
гъэтхапэм и 9, 2023-рэ илӀэс
N 47

«Адыгэ макъэм» щылажъэхэрэр гуэхӀышхо ащыхъоу ялофшӀэгъоу КӀэмэщ Фатимэ Аубэчыр ыпхъум фэтхъаусыхэх янэ идунай зэрихъожыгъэм фэшл.

«Адыгэ макъэм» щылажъэхэрэр гуэхӀышхо ащыхъоу ялофшӀэгъоу Гъогъо Зарыет Хъазэрталэ ыпхъум фэтхъаусыхэх ышнахыжъэу, тигъэзет илӀэсыбэрэ щылэжъэгъэ Гъогъо Хъазрэт идунай зэрихъожыгъэм фэшл.

(ИкӀэх).

КыизэрэахъащыгъэмкӀэ, Адыгеим ащ фэдэу кыиуагъэу исыр нэбгырэ мини 2,8-м ехъу. ПӀэлъэ гъэнэфагъэклэ ахэм афагъэ-нэфэгъэ чӀыплэхэм нэбгырэ 388-рэ ащӀэпсэу. Украинэм зышхъэ кыизыжыжыгъэхэм ятхын, ягъэунэфын фэгъэзагъэх цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэм епхыгъэ кыулыкхуэхэм ащылажъэхэрэр, социальнэ лэпылэгъу ятыгъэнымкӀэ къэуцурэ лотыгъохэмкӀэ ахэм адэгущылэх, ащ

нэмыкӀэу лотшӀэн зэрарагъэгъотыштми ыуж итых. Къалэу Херсонрэ Херсон хэкумрэ егъэ-зыгъэ лоткӀэ къарыкыжыгъэхэм зэтыгъо ахъщэ лэпылэгъу араты, мылӀкыу кыизӀэклагъэхъанымкӀи аделэх, куп гъэнэфагъэхэм мазэ къэс ахъщэ афатӀупшы.

«ПӀэлъэ гъэнэфагъэклэ ахэр зычлагъэтысхъэгъэ чӀыплэхэр зытӀуплӀэкӀлэхэм, якъэхуумэн дэгъоу зэрэзэхъагъэр нэрылӀэгъу кыитфэхуэгъу, гъэцӀэкӀокӀо хабзэм икӀулыкхуэхэмрэ хэб-

гъэсэнэгъэмкӀэ ыкӀи культурэмкӀэ къепхыгъэ псэуалъэхэр къэхуумэгъэнхэм атегушыла-гъэх. Красногвардейскэ ыкӀи Тэхутэмьское районхэм терроризмэм пэшуклорэ комиссиехэу ащызэхъагъэхэм ятхъаматэхэр 2022-рэ илӀэсым ыкӀи 2023-рэ илӀэсым иапӀэр мэзищ муниципалитетхэм лотфэу ашлагъэм икӀэхуэхэм къатегушылагъэх.

АР-м и Лышхъхъэу ипресс-кыулыкху

ШӀэжъ пхъэмбгъу кыиуызылӀахыгъ

Тыгуасэ, гъэтхапэм и 10-м, Адыгэ Республикэм кыщыдӀкӀырэ гъэзетхэу «Адыгэ макъэмрэ» «Советскэ Адыгеимрэ» яредакциехэр зычӀэт унэм Хэгъэгу зэошхом хэлэжъагъэу, журналист лӀэпӀэсагъэу, усаӀоу, Урысыем итхакӀохэм я Союз хэтыгъэу, Адыгэ Республикэм культурэмкӀэ изаслуженнэ лотышлэу Крючков Юрий Федор ыкъом ишӀэжъ пхъэмбгъу кыиуызылӀахыгъ.

Ащ хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм иветеранхэм я Союз, къэлэ администрацием, Адыгеим итхакӀохэм я Союз, общественнэ организациехэм ялӀыкӀохэр, ила-хылы-благъэхэр, нэмыкӀхэри. Ю. Крючковым гушылэ дэхабэ кыиуагъэу, ишӀэжъ агъэлъэплагъ, игъэшлэ гъогу зыфӀадагъэр кыи-зэхъагъэхэм кӀэкӀлэу къафалотагъ.

Мы хъугъэ-шлагъэм фэгъэхыгъэ тхыгъэ тигъэзет кыиуызылӀахыгъ.

«Сян, орден схэльтэу сыкышьуфэкIожьышт»

(ИкIэух).

Мамыр шыпаклэм джыры пэчыжыагъэх,
шилъэгъугъэр маклэп, ахэр зыпэклэкы-
гъэ ныр лъэшэу иклалэ фэгумэкыштыг.
Шуаушэр шыгъэу, лашэр ылыгъэу сурэт-
хэр Азэмат кыгъэхыхъэ зэхьум ным
кыгуыгуагъ — хъаулыеу чыплэ къыз-
фимыгъотыжъэу шытыгъэп.

Нәпсым ыкпн үпчлэ пстәуми зы джә-
уап кьом кьаритыжьыштыгъэр: «Родинэр
кьэтыухъумэн фәе. Хәти кьыгурылонэу
щыт: сэрмырмэ, хәтә?» Мысэмэркэзоу
бэрэ хәтын ащ ылъэкпштыгъэп, щхызэ
кьыпигъэхъожьыштыгъ: «Сян, угу умы-
гъэкюд. Тлэкъуацлэ пстәуми зэлъязгъэ-
шлэшт. Мары шьулъэгъун, орден схэлъ-
эу сыкышшүфэкложьышт».

**«ЩыІэжьэп»
къысэшъумыІу»**

Ыкьо кызырзэтоштым ежзэ Мэлай-чэт псэугъэ. Азэлат мафэ къэс кыте-оштыгъ, ящылэклэ-псэуклэ, иныбджэгъу дзэкълэхэм якъэбархэр къафилуатэщтыгъэх. Инасып кызырзыхыгъэмклэ, джы-ри бэклэ еж нахыжыхэм ахэфэнэу хьугъэ. Азэлат гъэшлүбзэу иныбджэгъу-хэм «тэтэжъклэ» яджэщтыгъ, ежыр «яклалэу» шытыгъ.

Янэ кыырилоштыгъ: «Угу кыысфэмы-
гэгъу, зэкӀэри дэгъоу кыысфыщытых,
«унэхэм шӀур кыакӀэщы» аӀо».

«Щэр — делэ, нэм клаплъэрэп, цы-

фышури, дэири зэхидзырэл. Зыфэсакъыжъ, сиклап», — джэуап ритыжъыштыгъ Мэлайчэт. Ным телевизорымкӀэ ыльэгъухэрэр ыкы фылуатэтыгъэх, дронхэн захиухъуэнэу, зыфэсакъыжыэнэу, нахъыбэрэ кытеонэу ельэлуштыгъ.

Нэужым телефоныр кытэмыюжы хуьгэ. Мэфэ заулэрэ Мэлайчэт чыплэ зыфимыгыотыжыэу хэтыг, чэцэу шы, мафэу шы зы такыкэрэ телефоныр кызыэринэкыгыэл, фэмыльэкыжыхэ зыхуьклэ, ыкьорэльф цыкыу ыштэти, шагуи дахьэцтыг. Цыфхэм амыльэгэу ипыуз ыгьаети, илофшлэнхэм афежьэжы- шытыг.

Дафэ горэм Мэлайчэт нысэмрэ клэ-
лэцкыкүхэмрэ игүсэхэу тучаным кыуа-
гээх. Кызагъээзжым, якъэлэпчъэу
амышлэрэ автомобилитлү лүтэу кылы-
хъажыггэх. «Хэта? Сыда зыкылухэр?»
— гузэжыогу гупшысэхэр кытеуаггэх...
«Пцэжыашэхэр арын фэе», — ыгъэлэсэу
нысэм кылыагг. Ау ным ыгу бгъэделэ-
чтэм. Машинапчээр кылыуити, чъээз
ахэльэдагг.

Зэхэтүү цытыгээ хульфыгээхэм
ишъхэгүсэ, иклэлэ нахыжъ, кьоджэ
псэуплэм ипашэ, дээ комиссарыр ахильэ-
гьуагъэх.

«Сыда зи кызкӱлшӱмӱлорэр, зыгорэ
кӱшӱлӱба?! «Шыӱжӱп» кӱшӱмӱлу
ары... Кӱаулагӱми, сеуцолӱн, сӱд
фӱдӱрӱ узи сщӱчын. Мӱпсӱжӱзӱ кӱ-
шӱмӱлу», — Мӱлайчӱт лӱаощтыгӱ, ау

ыгуклэ гухэкышхор кызырэсыгыэр зэ-
хишыкыщтыгы.

Ашхъэ рауфэхыгъэу, къэмыгушылэхэу
хъульфыгъэхэр щытыгъэх...

Тарихым зыхитхагъ

Куштаныкыо Азематрэ «итэтэж-хэмрэ» Донецкэ лъэныкъом шызаощтыгъэх. Чъэпыогум и 19-м зэпуэцужьу ялагъм лыхъужьныгъэ хэлъэу апсэ щатыгъ. Ылсэ хэтыфэ кьыготхэр, тикъэ-клошт уахтэ кыуэхумэхэзэ Аземат лыхъужь шыпкъэу хэклодагъ.

Дунаим тет чыплэ пстэуми анахь шу ыльэгъуштыгэз икьоджэ гупсэ Азэма-т цагъэтлыльыжыг. Лыхъужьыр иаужы-рэ гьогу агъэклотэжынынэу иныбджэгъу дзэклोलхэр, чылэмкэ иныбджэгъугэхэр, кьыдеджэгэхэр, кьоджэдэсхэр кьэкло-ллагэх.

«Зэрэрайонзу кыышызэрэуьгоиьгаь кьытшюшэу Азэма́т цыф бэдэдэ кьы-
фэ́кьуагь. Кьоджэ псэуптэм ипашэу
Шуцэ́ Казбеки, нэмыкхэу гьэтлпын
лофыр зэхэзышагэхэм «тхьауегэпсэу»
ятэлэ. А мафэм гушылэ дахэу, фабэу
тиклалэ фалуагьэр бэ дэд», — кьылуагь
Азэма́т игупсэхэм ащыцэу Шхьхэлэхэу
Мелэчхьан.

Лыхужыныгэм иорденэу Азэмат кыфагэжышагээр Тэхутэмыкье район администрацием ипашэу Шьэо Аскэр ащ игупсэхэм мээам аритыжыгь.

— Зиклалэ члэзынэгэ ны-тыхэм

ягуклае адэдгошыным фэші ятлошт гушы-
лэхэр кызгатыгуаех. Хэушхьафыкыкыгэ
дзэ операцием и Хэгэгү кышиушхьүмэ-
зэ, шытху хэлъу Аземат ипшээрлыг
ыгэцэклаг. Унэшю пгыту ышлыгэм
тетэу, ашымыгупшэжын лыхуужыны-
гэр хэлъу тиродинэ шыкы ыкы зэрэкь-
ралыгюу ятарих ащ ыцлэ хитхэн ыльэ-
кыг. Казбек Тлахырбэ ыкюмер Мэлай-
чэт Кыадырбэч ыпхүмрэ шысэтэхыплэу
якклэ зэралпүгэмклэ шхьашэ афэтэшлы.
Кыуаджэу Афыпсыпэ шыпсэухэрэми,
иныбджэгүхэми, ичлыплэгүхэми Аземат
ишлэж агьэлэлэпшт, егъашлэм агу
ишышт, — кылуаг Шьэо Аскэр.

«Ар сыдигъуи тигъусэщт»

Азemat икэлэлэцкылухэр ятэ фэзэшых. Апэрэ уахътэм фытеоштыгъэх, макъэккэ телефоным тыратхэгъэ къэбархэр фатлупчыштыгъэх. Емызэгъэху алоштыгъ: «Тятэ джэуап кытитыжыкырэп». Шыпккэр зафалуатэм, анахыжызу Евэ зэккэ кыгурылуагъ, гыгъэ лэшэу. Янэ зэрэфэлэккэу ар ыгъэлэсагъ, рилуагъ: «Уятэ лыхъужы, урыгушхон фæ».

Илэсигил нахь зымьыныбжь Умарэ
ятэ зэрэчымылэжыыр ышлошъ хьурэп.
Кіэлэчыкылум ело: «Танкыр сштэнышъ,
татэрэ нанэрэ изгэътысхьанхэшъ, сятэ
кэътэжынынэу тыклошт. Ар сыдигьуи
тигьусэшт».

Белла ПЕРЕКОПСКАЯ.

КЪЭГЪЭЛЪЭГЪОН

Бзыльфыгъэхэмрэ къэгъагъэхэмрэ

КъокыпӀэм щыпсӀурэ лъапкӀхэм яискусствӀкӀэ Къэралыгъо музейм и Темыр-Кавказ къутамӀу МыекъуапӀэ дӀтым бзыльфыгъӀхэм я ДунӀе мафӀэ фӀэгъӀхыгъӀэ къӀгъӀзӀгъонӀу «Женщины и цветы» зыфилорӀр щӀкӀо.

Ар музейн ифонд хэлэ лэша-
гэхэм кьягээпсыг, экспозици-
ем иэкспонат 60-м еху живо-
писымклэ, графикэмклэ, скульп-
турэмклэ, лэпкэ лэшагэхэмклэ
цыгэфедаг, ахэм цылэныгэр
лээныкыабэклэ кьяцилотыкыг.

Къэгъэльэгъоным бзылъфыгъэхэмрэ къэгъагъэхэмрэ азыфагу зэфэдэныгъэу илъыр,

бгъуитлурн шылэныгъэр зыгъа-
дахэу, зыгъэголу, нэр зыфэзы-
щэу ыкн гур зыгъэшлэу зэрэ-
щыхэр, сурэтышхэм яэшлагъэ-
хэр зэрэхалэмэтхэр кыкла-
гъэтхы, мы образитлэм яшлэу-
гъэкн дунаир кырагъэлъэгъу-
кыгъ.

Мэфэкл кызгальзэгъоным
искусствэм илэпэласэхэу Зураб
Церетели, А. Бирнштейн, А.
ыкыл Т. Мана-
кьянхэм, Б. Во-
ронкиным, Э. Ов-
чаренкэм, мыхэм
анэмыкл авторхэм
ялофшлагъэхэр
цыгъэфедагъэх.
Мыхэм яприозве-
дениехэм пор-
третхэм ямыза-
къоу, «Усаклоу
Валентина Творо-
говар», «Мамсыр
Маргаритэ ипор-
трет», нэмыклхэм
афэдэхэу, жан-
ровэ сценэхэри
(«Доярки», В по-
лях», «Теплый
вечер») ыкыл шы-
лэклэ-псэуклэмклэ

(«Чаепитие», «Рождество») зыфилорэ сценэхэр, сюжетхэу («Несущие воду», «Крик журавля») ыки гупшысэр зыхэгощагъэу («Дерево жизни», «Письмо») хагъэхьагъэх. Натюрмортхэу «Цветы», «Горные цветы», мыхэм анэмыкхэм авторхэм чыгу гупсэн идэхагъэ къащырагъэлыгъулыгъ.

Живописым иль произведе-
ниехэм сурэтышкхэм яграфиче-
скэ йошлагэхээр кыагоуцаггэх.
Ахэр Цэй Евгений, Лэупэкэ
Нурбий, Эдуард Овчаренкэм,
нэмыкххэм ашыггэх. Скуль-
птурэмкэ Николай Санжаровым,
Шэзонкуй Хьамидэ, Алексей
Денисенкэм, нэмыкххэми нэлүсэ
уафэхьу. Лэупкэ йэшлагэхэмкэ
произведениеху Н. Вдовкиным,
Наталья Степановам, нэмыкххэм
ашыггэхэм нэр лъэшэу зыфа-
кьудый.

Кудьгэзгыёным чыпгэ щиготыг ыки ар кыггэклэрэклаг японскэ панноу павлинхэр зэрйтэу «Весна» зыфилу амышлэрэ авторым ием, ар сериесу «Ильэсым иуахтэхэр» кыхэхыг, мыр музейм шлухафтын кыфэзышыгыгэр зэльашлэрэ тхаклу. США-м щыпсэггьэу.

общественнэ организациеу «Адыгэ Хасэ» зыфилорэр Нью-Джерси щызэхэзыщэгъагъэу Натхьо Къадыр (щылэжьэп) ишхъхэгъусэу Натхьо Суад. Iэшлагъэр я XIX-рэ лIэшлэгъум ыгузэгу ашхыгъ, ащ Iэ нэмысыгъм фэдэу, IэкпIэ-лъэкпIэгъэ ин хэлъэу ар щыт.

Къэгъэлъэгъонэу «Женщины и цветы» зыфилорэр ащ еплъытхэм гуахуэх зыхагъотэтхтэу кытщэху, лэгэласэхэм япроизведениихэм гүлшысэ гъэнэфагы.

кѣгъѣльѣгъокіѣ амал зѣфѣ-
шѣхѣафѣхѣри ащѣгъѣфедагъѣх.
«Дѣхагъѣр зынѣпѣ бзыльѣгъѣ-
хѣр, кѣгъѣагъѣхѣм агуагъѣуцонѣр
сыда кѣыхѣхѣкыгъѣр, сыда мы
образѣхѣр зѣпѣблагъѣ зышыхѣхѣр
ыкы анахѣу гум гуапѣ шыщѣу
ахѣлыр?» зѣфѣпощѣм кѣ-
гъѣльѣгъѣонѣр дѣжапѣ фѣхѣу.

Искусствэр зикласэхэр ащ
епллынхэ альэклишт мэлылфэ-
гьум и 4-м 2023-рэ илъясым
нэс.

(Тикорр.).

МЫЕКЪОПЭ

Рекламэм ифитыныгэхэм атетэу.

Хызмэтшлэлэ анахь инэу республикэм итхэм ащыщ Мыекъопэ пивэшл заводыр. Итарихь лэшлэгум кьехьугэу кыдигьэклырэм идэгьугьэклэ Урысыем фэдэу итхэм кьахщэу, пэрытэу мэлажьэ.

Тарихьыр

Мыекъопэ пивэшл заводым итарихь 1882-рэ ильэсым кыщечжэ. Ар этезыгьэуцагьэр Чехием кыкыжыгьэу Вячеслав Товар Иван ыкьор ары. Я XIX-рэ лэшлэгум ыгузэгу щегьэжыгьэу имылку зыхильхаштым, исэнаущыгьэ зыщигьэ-федэщтым ар лыхьоу ыублагь. Урысыем а уахьтэм кыщыонэкьокьун ащ фэдизэу шылагьэп, лофшлэн кьуачлэхэр пыутыгьэх. Кьушхьэпс кьабзэмрэ чыгу гьэбэжурэ зэрыль шьолырым пивэ гьэжьоныр фэдэ кытэу зэрэщыбгьэцэклэшущыр ащ кыгурылуагь. Апэрэ пивэгажьюу заводым лутыгэм — Антон Рубеш — ыцлэ тарихьым кыхэнагь, ари чехыгь. Джащ фэдэу чыпаклэм щыгупсэфыхи, зэлэпкьэгьухэм ялоф щаублагь. «Славянское пиво-медоварение» ары апэрэ цлэу заводым илагьэр. Пивэу кыдигьэклыщтыгьэми «Славянское» ыцлагь, ащ нэмыклэу пивэ лэпкыппл кыдагьэклыщтыгь.

1908-рэ ильэсым чех пивэгажьюхэм ялэпэлэсагьэ ыкли псы кьабзэу агьэфедэрэм яшлуагьэклэ, заводым кыдигьэклырэ шьоным зэнэкьокьухом медаль кыщыфагьэ-шьошэгагь. Шэпхэ льягэмэ адишэрэ Мыекъопэ пивэм ыцлэ луным кьежаплэу ары фэхьугьэр. Чех пивэгажьюм ирецент зэтырагьэуцожьыгьэу, Мыекъопэ пивэр ащ ишлыкьэклэ 2009-рэ ильэсым щегьэжыгьэу кыдэклы.

Апэрэ дунэе, граждан ыкли Хэгьэгу заохэм ялэхьан кьэралыгьом ыкли тихэку цыкьлэ ащэчыгьэ кыныгьохэм заводри алхырыкыгь. Хэгьэгу зэохом иилэсхэм хызмэтшлэлэм зэрарышхо рахыгь. 1942-рэ ильэсым Мыекъопэ нэмыцхэм аштэгагь. Предприятием илофышлабэ зэуаплэм лухагь, бэхэм кьагьэзэжыгьэп. Яшлэж агьэлаплэу заом хэклодагьэхэм альэкьуацлэхэр мемориальнэ пхэмбгьоу хызмэтшлэлэм идэпкь шыпалагьэм ратхагьэх. Заор мэклофэ пивэгажьюу лэмэпсымэхэм ыкли заводым ипсэуалэхэм янахьыбэр зэхэкьутэгагь.

Заом ыуж хызмэтшлэлэм зыкылытэжыгьэу ыублагь. Ар зычлэт унэр агьэклэжыгь ыкли техникэ лэмэ-псымэхэр рагьэ-гьотыжыгь. А уахьтэм заводым ипэцагьэр Пэхьу Ибрахьим Амырзанэ ыкьор Адыгеим иобшественнэ ыкли иполитическэ лофышлэу щытыгь, Хэгьэгу зэохом хэлэжыгь. 1954-рэ ильэсым шыублагьэу 1968-м нэс ар заводым илэшхьэтетыгь. Ащ ишлэжы агьэлаплэу хызмэтшлэлэр зычлэт унэм мемори-

альнэ пхэмбгьу шыпалагь. А ильэсхэм предприятием кьуачлэ илэу, ыцлэ ралоу зыкылытэжыгь.

2006-рэ ильэсым хызмэтшлэлэм члэт лэмэ-псымэхэр жьы хьугьэх, зычлэт унэр ыгьэклыгь, ущылэжьэнэу щытыгьэп. Лоф зышлэнэу кылунажыгьагьэр нэбгыриплл нылэп. Непэ заводым нэбгырэ 300 щэлажьэ. Илэсэ заулэхэм производствэм лэшэу зыкылытэжыгь, хахьоу ыублагь, Урысыем и Кьыблэ лэныкьоклэ кьахэщырэ предприятиехэм ясатырэ Мыекъопэ пивэшл заводыр хэуцагь. 2006-рэ ильэсым ащ зыкылытэжыныр шлошхьугьаеу щытыгь, ау илэситлукьэ производствэм илофшлэн пидзэжыгь.

Илэсэ 140-рэ тешлэжыгьэу Мыекъопэ пивэшл заводым ыцлэ чыжьэу лугьэ, республикэм игьунапкьэмэ арыкли, шьолыыр зэфэшхьафхэм анэсыгь. Лэ-гэплэ анахь инхэр ыштэзэ лэ-кьуатэ.

Непэрэ

хызмэтшлэлэр

Мыекъопэ пивэшл заводым уахьтэм диштэу лэмэ-псымэ анахь дэгьоу щылэхэр члэтых. Пивэм, шьоныр кьэзыгьэпы-тэхэрэр зыхамылэхэм ыкли ахэр зыхашлыкьхэрэм ядэгьугьэ заводым илабораторие илофышлэ лэпэлэсэхэм ауплэекьлэ, анахь шэпхэшлэхэм адештэ. Ащ фэдэ амалхэр зилэхэр ары нылэп заводыр зыдэлажьэхэрэр.

Лабораториер. 2010-рэ ильэсым шыублагьэу заводым лабораторияклэ щэлажьэ. Дунэе шапхэхэм адишэрэ лэмэ-псымаклэхэр ащ члагьэуцагьэх. Шьонхэр зыхашлыкьхэрэм идэгьугьэ ыкли кьэбзэныгьэм ишапхэхэр гьэцэклагьэ зэрэхьухэрэм лабораторием лэшэу ыналэ тет, щынэгьончэным ыкли ГОСТ-м кьыдагьэклырэ продукцияер адиштэныр сыдыгьокли пшэрыль шьхьалэу зыфагьэуцужьы.

Пивэгажьюу цехыр. Пивэр зэрагажьюрэ эклэпкькьуаклэр 1998-рэ ильэсым чеххэм заводым щызэтрагьэпсыхьагь. 2015-рэ ильэсым цехыр игьэ-кьотыгьэу агьэклэжыгь. 2017-м ащ ыкьуачлэ хагьэхьагь.

Шьоныр зыщыхьурэ цех. Пхэчай 19-мэ арытэу шьоныр зыщычлагьэтырэ цехым илэсэ эклэпкькьохэм илофшлэн ригьэхьуэзэ лыкьлотагь. 2009-рэ ильэсым ар кызылэуахыгь. 2013-м, 2016-м, 2018-рэ ильэсхэм хахьохэр фэхьуштыгьэх. Тонн 2600-рэ хьурэ шьоныр а зы уахьтэм цагьэшлэу. Мэзахэр ыкли чьылэтагьэр агьэфедэхэ-зэ чылунажыгь кьэхьуфэ члагьэ-тыжыгь.

Псы лэшлэхэр ыкли квасыр

ПИВЭШІ ЗАВОД

кызыдагъэкыр цехым 2009-рэ илъэсым лофшэныр ыублагъ. 2010-м зашъохэрэ псым фэдэ кыдэзыгъэкыр линияклар атлупщыгъ. 2015-рэ илъэсым квас лъэпкытл кыдагъэклар аублагъ. Псылэшлхэр (лимонадыр) чэщ-зымафэм тонн 20, квасыр тхымафэм тонн 80 хъоу мы цехым кышыдагъэклы.

«Кегі» зыфалорэ гучі пхъэ-чайхэм шъоныр защырагъэхъорэ цехыр 2008-рэ илъэсым зытырагъэпсыхыагъ. Зы сыхыатим пхъэчайшэ тоннитф арыфэу линием кытеклы. 2017-рэ илъэсым зы сыхыатим пхъэчэе 200 кызытлупщыт линияклар агъэпсыгъ.

Апч бэшэрэбхэм шъоныр зыщарагъэхъорэ цехыр 2008-рэ илъэсым агъэклэжыгъ, Іэмэ-псымэу чітэгъэхэм япроцент 90-рэ кызыблэхъугъ. Іэклыб фирмэ пэрытхэм кыдагъэкыр Іэмэ-псымэх ахэр. Зы сыхыатим тонних къашы. 2009-рэ илъэсым шыублагъэу апч бэшэрэбмэ арытыр кыдагъэклы.

ПЭТ-бэшэрэбым зыщарагъэхъорэ цех. 2012-рэ илъэсым зэхэт технологическэ линияклар заводым щагъэпсыгъэм ишыагъэклар пивэр, квасыр, газ зыхэт псы Іэшлур ыкы зашъохэрэ псыр ПЭТ-бэшэрэбым рагъахъоу аублагъ. Цехыр квадратнэ метрэ 928-м кхъхъу. Линиехэр Іэклыб къралыгъо фирмэ пэрытхэм къащашыгъэх, зы сыхыатим тонн 12 къатеклы.

2015-рэ илъэсым шыублагъэу пивэгъэхъоу псэолъэ цыклоу «Panesh Beer House» крафтовэклар заджэхэрэр кыдыгъэклар хызмэтшлэпэм кышызэуахыгъ.

Непэрэ шыкларэкхэм адишэрэ линиер ащи щагъэпсыгъ. Клуачлэу хэлъымклар ыкы чыплэу ыубытырэмклар фэдэ Кыблэ федеральнэ шъолырым итэп. Шъоныр зыщагъэхъорэ псэолъэ цыклымрэ ресторанрэ гукъэкл халэмэтым клэух фэхъугъэх. Блэкыгъэ зэманхэм яфэмэ-бжымыэ кыптырагъахъу Мыекъуапэ ихыаклэхэр ыкы шы-псэхуэрэр шъоным ишын хабзэу пылыгъэхэмрэ джы непэрэ мафэм кызырэдэгъэклырэмрэ нэлуасэ афашы.

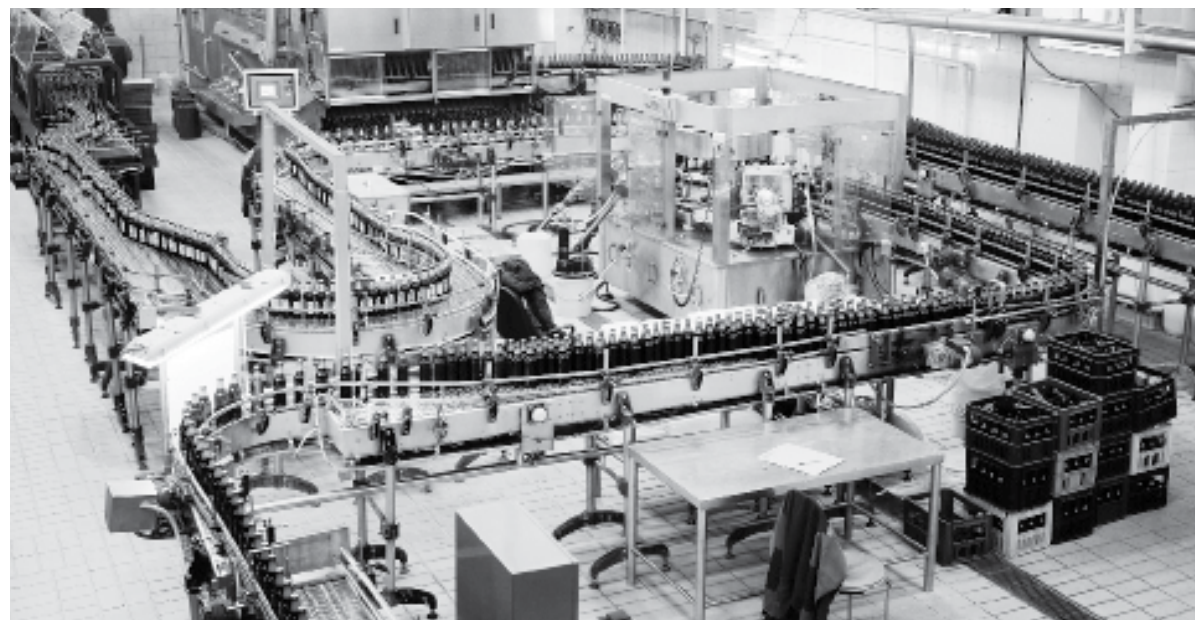
Заводыр зылэжъэрэ илъэсыбэхэм хэхъоныгъэшхохэр ышылгъэх, ыпэклар лъэшэу лыклогатгъ, сатыум ыкы кыдэгъэклыным лъэныкыуаклэхэр къащызэлуи-хыгъ. Мыекъопэ пивэм ыкы шъоныр пытэ кызышылхэрэр зыхэмылхэр кыдэгъэклыгъэн-

хэм имызакъоу, хызмэтшлэпэм лъэныкыо зэфэшхыафхэмклар зеушъомбгъу, хыаклэхэр, гъэдэхэным и Гупчэ, кафе, ресторанхэр егъэлажэх.

Шушлэ Іэпылэгъу хызмэтшлэпэр сыдыгъоклы хэлажэх. Ар мэхъанэшхо зилэ лофыгъу. Заводыр спортивнэ, творческэ, культурнэ лофтыабзэхэм бэрэмылхуа Іэпылэгъу афэхъу. Адыгэ къралыгъо университетим икафедрэ предприятием щэлажэх. Республикэм ихызмэтшлэпэхэм апае лофшлэкло ныбжыкларэкхэм ягъэхъазырын иамалхэр ащ къетых. Заводым шызэхашэрэ десэхэр специалист анахъ дэгъухэм рагъэклогых. Шлэныгъэм нэмыклэу кыдэгъэклыным илъэныкыо зэфэшхыафхэм ныбжыкларэкхэр ахэм ащагъэгъуазэх. Къадэхъурэм кышымыуцухэу, лэшлэгъу шэн-хабзэхэр аухъумэхэзэ ыпэклар лъэклуатэх.

Къалэм игупчэ кызыгъэдэхэрэ архитектурнэ псэолъэ хыалэмэт

Мыекъопэ пивэшлэ заводыр-зычлэт унэр лъэгъупхъэу Мыекъуапэ дэт. Ижырэ унэ шыкларэкхэм атетэу кыпашыхыгъэ унэшхом итеплэ заводым иунэ шхыалэ дештэ. Шъонхэр кыдэзыгъэкыр предприятие инэу хызмэтшлэпэр зэрэщытым имызакъоу, республикэм икультурнэ клэн иобъектхэм ащыщ. Унэ шхыалэм итеплэ Мыекъуапэ бэшлагъэ кызыгъэдахэрэр. Апэрэу Адыгеим икълэ шхыалэ кэкларэ хыакларэкхэм заводыр ордэунэ зэхэтэу къащэхъу. Предприятием кыклогъэ тарихъ гъогум революциери, заохэри, кыныгъохэри, гушыагъохэри щыпэкларэкыгъэх. Тарихъ хуыгъэ-шлагъэхэм апсэ иунэ дэпкъхэм зыхащэгъ, ыклоцл ит жым шы-зэрехъэ. Я XIX — XX-рэ лэшлэгъухэм яархитектурнэ шапхэхэр лэшлэгъум кхъхъурэ уахътэм кыклогъэ зэрэчлэмынагъэм имызакъоу, заводым илэшхъэтетхэм яшыагъэклар ар кызытырагъэнэни, хагъэхони алъэкыгъ. Псэолъэ гъэтылыр-плэ унэхэр, цехыжхэр, заводым ичлунэхэр зэхыхыжы зэхъум чырбыщэу кыхахыжыгъэхэр аухъумагъэх, нэужым арагъэгъэкларэкыгъэх. Предприятием иунаклэ ашлы зэхъум ахэр агъэ-

федагъэх. Чырбыщ зэтешыкыгъэу пачыхыэм изэман кыдагъэклыгъэр тарихыым ишыхъат. Блэкыгъэ зэманхэм апсэ ащ кыхэнагъ. Пшэрыл шхыалэу хызмэтшлэпэм зыфигъэуцужыхэрэм ащыщ ыклоцл, кыпыщыл чыплэхэми ятеплэ дахэу, голу зэтэгъэпсыхыгъэнхэр. Ащ ренэу лоф дашлэ.

Блэкыгъэ лэужхэм ялэшлагъэ, ягъэхъагъэхэр амыгъэклогъэу, шэн-хабзэхэм ыкы заводым ыцлэ зэрэлурэм фэсакы-хэзэ непэ предприятием илофшлэн лъэгъэклуатэ. Ащ пае амалэу шылэхэр агъэфедэх ыкы проект зэфэшхыафхэр шылэныгъэм щыпхырацых.

«Мыекъопэ пивэр» непэ цлэ кьодыуе шытэп. Тишъолыр инэпэелпы 7-мэ ахэхъагъ — Роспатентым ар кыушыхыа-тыгъ. Мыщ дэжым цыфхэм ялэлэсэныгъы кыдыхэллпытэн фае. Заводым илофшлэхэм илъэс пчъагъэхэм шлэныгъэ икхухэр зэрагъэулу-гъэх. Къыдагъэкларэм агуи, апси хэлъ. Ары

нэмыклэхэм къахэзыгъэхэрэр.

Пивэ лъэпкъ зэфэшхыафхэу 18, псылэшлэ лъэпкъэу 7, квас ыкы газ хэтэуи, хэмытэуи зашъохэрэ псым фэдэу «AQUA-ФИШТ» джырэ уахътэм кыдагъэклых. Адыгеим, Краснодар краим, Ростов хэкум, Кырым, Ставрополь краим, Волгоград, Донецкэ ыкы Луганскэ народнэ республикэхэм, Воронежскэ, Белгородскэ, Москва хэхухэм, Тулэ, Орел, Саратов, Тюмень, Сургут, Санкт-Петербург, Курск, Щэрджэскыалэ, Астрахань, Салехард, Нижний Новгород, Абхазым япродукцие ащэ.

Шъолыр пчъагъэу зышыла-гъэклыхэрэм ренэу зэрахъорэм кыдагъэклырэр урысые шапхэхэм зэрадишэрэр кьешыхыаты ыкы тапэклар ащ рагъэхуным пылтых.

Гухэлхэр

Зашъохэрэ псэу «AQUA-ФИШТ» литри 5 зэрыфэрэ пластик бэшэрэбым итэу кыдызгъэклышт линияклар заводым

мыгъэ щатлупщышт. Зы сыхыатим бэшэрэб 2500-рэ ащ кытеклышт. Псыр апч бэшэрэбхэм ыкы тенэч банкэхэм зыщарагъэхъошт цехыкларэу зы сыхыатим мин 20 кыдэзыгъэклы-щтыр 2024-рэ илъэсым кызы-луахышт.

Заводым илэшхъэтетхэм пшэрыл шхыалэу зыфагъэу-цужырэр кыдагъэкларэм изытет дэгъу дэдэу ыкы Кыблэ федеральнэ шъолырым, ащ игунапкъэхэм аблэклэу кыдагъэклырэр ашылауагъэклыныр ары. Зэпстэури къралыгъом кыдэгъэклынымклар зэнэкьокъу инэу илым пхырыкыхэзэ ашлэ, ау шэпхэ лъагэхэр зэраштагъэхэм ишыагъэклар ыпэклар лъэклуатэх, Іэклыбым кышыдагъэклыхэрэм япродукцие янэкьокъуным, ащ кыращырэм щымыгухъу Адыгеим кыщашлырэр мыщ щагъэпсэолъэжыным икхъоу лоф дашлэ.

ТЭУ Замир.

Егъэлыягъэу уешъомэ, уипсауныгъэкларэ кыогоошт

Мыщ дэжым хэдгъэунафыклмэ тшоигъу — сыд фэдизэу шъоныр зыхашыкларэр къралыгъо шапхэу агъэнэфагъэхэм адештэми, ежъ изыте-ти ащ шломыклэу кыдагъэклыми, зытемпылтыгъэ цыфым ипсауныгъэ изытет иягъэ регъэклы.

Анахъэу зэрар зэрихыхэрэр зыныбж имыкыгъэхэр, хэужыныхыгъэ уэхэр зилэхэр, нэж-лужхэр ары. Джащ фэдэу Іэзэгъу уцхэр зыхэзылхы-хэрэми шъон пытэхэр агъэфедэхэ хуыштэп. Ахэм ясагъэхэми ар щэнаут шыпкъэ афэхуышт.

Гьэтхапэм и 12-м Урысыем иуголовнэ-гьэцэкIэкло системэ икьулыкьушIэхэм я Маф

Виталий ПЕРХОРОВИЧ:

«Тикьулыкьу кьинми, кьэралыгьом ищыкIагь»

Мэфэклым ипэгьокIэу гущылэгьу тыфэхьугь Урысыем иуголовнэ-гьэцэкIэкло системэ и ГьэлорышIапIэу АР-м щылэм ипашэу, хэгьэу кIоцI кьулыкьум иполковникэу Виталий Перхорович.

— Виталий, республикэм иуголовнэ-гьэцэкIэкло системэ сьд фэдэ учреждениеха хахьэхэр?

— Урысыем иуголовнэ-гьэцэкIэкло системэ и ГьэлорышIапIэу АР-м щылэм пхьэшагьэ хэлъэу зыцагьэпщынэхэр хьапситIу ыкIи хьапс поселениеу 2 хэхьэ. Тэхутэмькьое районим ит кьутырэу «Новый сад» зыфилорэм дэт хьапсым чIэсых ымышIахэу бздэжшIагьэ зезыхьагьэхэр ыкIи апэрэу хьапс зытыралъхьагьэхэр. Мыекьуапэ дэтым ыпкIэ хьапсым чIэсыгьэхэр ыкIи пхьашэу зыцагьэпщынэрэ хьапсым кьыращыжыгьэхэр ащалыгьых. Джащ фэдэу чIыплэ 219-м атегьэпсыхьэгьэ следственнэ изолятор тI, бздэжшIагьэ зезыхьагьэу зэгугафэхэр ащ чIэсых. Ащ нэмыкIэу илээситфыкIэ узэкIэ-лэбэжмэ, хьапс зытелъхэр гьогьу тэрэз тегьэуцожыгьэнхэм ыкIи щылэныгьэм хэгьэ-гьозэжыгьэнхэм фэлорышIэрэ Гупчэ Мыекьуапэ кьыщызIуахыгь, агьэмысагьэхэу шIокI зимылэ егьэзыгьэ IофшIэн зытыралъхьагьэхэр, следственнэ комитетым ыгьэмысагьэхэр мыщ чIэсых.

— Кьулыкьум сьд фэдэ гьэхьагьэхэр ыкIи щыкIагьэхэр илэхэу 2023-рэ илээсым кьекIоллагьа?

— 2022-рэ илээсым хэбзэ рэхьатныгьэр гьэлпытэгьэным, хьапсым чIэсхэм псэукIэ амалэу ялэр нахьышIу шыгьэным, ахэм яхэбзэ фитыныгьэхэр ыкIи яшIоигьоныгьэхэр кьэухьумэгьэнхэм, бздэжшIагьэхэр кьэмыгьэхьугьэнхэм алъэныкьокIэ зэхэщэн-пэшIорыгьэш Iофтхьабзэхэр гьэлорышIапIэм зериыхьагьэх. Ахэм яшIуагьэкIэ хьапсхэм цыфыбэ зыхэщэгьэ тэрэзиджэ зекIуакIэхэр ащызерахьагьэхэп, зыпкыитыныгьэ ахэлъыгь. Анахьэу тыналэ зытедгьэтыгьэр хьапсым чIэсхэм Iофтхьабзэм ишIуагьэкIэ 2022-рэ илээсым грамм 70-рэ хьурэ наркотик зыхэлъ веществохэр хьапсым дахьан мурад ялэу кьэтыубытыгьэх. Наркотик зыхэлъ веществохэр хэбзэнчэу кьезыгьэкIокIыхэрэм ыкIи IузыгьэкIыхэрэм, ахэр яхатэхэм кьащызыгьэкIыхэрэм илээс 20-м нэсэу хьапс арагьэхьыну УФ-м

кIохэм ащахьэуагь. Хьапсым дэсхэр цыфхэм телефонимкIэ афытеох, агьапцIэх. АдыгемкIэ мы Iофым изытет сьдэу щыт?

— Бгьэфедэ мыхьушт пкьыгьохэр хьапсым дамыханхэм ренэу тылэплъэ. Уголовнэ-гьэцэкIэкло системэм иучреждениехэм щынэгьончэнымкIэ кьулыкьум мобилънэ телефони 155-рэ кьащалахыгь. Гьээзетыр кьызфэзгьэфедэзэ республикэм щыпсэухэрэр ыкIи хьапсым дэсхэм ялахьылхэр щызгьэгьуа-зэхэ сшIоигьу, УФ-м и Уголовнэ кодекс истатьяу 92-м кьызэрэщилорэмкIэ, хьапсым чIэсхэр телефонимкIэ гущылэн алъэкIынэу мафэ кьэс такыкIэ 15 кьараты. Телефон зэдэгьу-щылэгьум тефэрэ ахьщэр еж хьэпсэчIэсым е илахьылхэм аты.

Адыгейм щылэ ГьэлорышIапIэм епхыгьэ учреждениехэм экIэми «таксофон» зыцIэ аппаратхэр ачIэтых, ар кьызфагьэфедэзэ ялахьылхэм афытеонхэ, видеозэпхыныгьэкIэ зэдэгьушIэнхэ алъэкIышт. Хьапсым щыбгьэфедэ мыхьушт телефоныр, сим-картер гьэбылгыгьэкIэ дэзыхьэхэрэм административнэ тазырэу мини 3-м кьыщегьэжыгьэу мини 5-м нэс атыралъхьан алъэкIышт. Хэбзэгьэуцугьэм кьызэрэдилытерэмкIэ, телефоныр гьэбылгыгьэкIэ хьапсым дэпхьагьэу ятуанэрэу укьызаубытыкIэ илээси 2-м нэс хьапс кьыптыралъхьан алъэкIышт.

— Джыри гумэкIыгьогьу щылэхэм ащыщ наркотик зыхэлъ веществохэр хьапсым зэрэдахьэхэр?

— Хьапсым чIэсхэм агьэфедэ мыхьушт пкьыгьохэр ГьэлорышIапIэм иучреждениехэм адамыханхэм лъыплъэгьэ-нымкIэ кьулыкьушIэхэм Iофышхо ашIагь. ТIлофшIэгьухэу хэбзэухьумэкIо кьулыкьухэмрэ тэрырэ тызэгьусэу зетхьэгьэ Iофтхьабзэм ишIуагьэкIэ 2022-рэ илээсым грамм 70-рэ хьурэ наркотик зыхэлъ веществохэр хьапсым дахьан мурад ялэу кьэтыубытыгьэх. Наркотик зыхэлъ веществохэр хэбзэнчэу кьезыгьэкIокIыхэрэм ыкIи IузыгьэкIыхэрэм, ахэр яхатэхэм кьащызыгьэкIыхэрэм илээс 20-м нэсэу хьапс арагьэхьыну УФ-м

и Уголовнэ кодекс кьыщелэ. Ащ нэмыкIэу сомэ миллионим нэс тазыр арагьэтынэу унашъом итхагь.

— Хьапсым иучреждениехэм ащыщхэм продукциям икьыдэгьэклым епхыгьэу IофшIапIэхэр кьызэрэщызылуахыгьэм тыщыгьуаз. Сьд фэдэхэ ахэр?

— ГьэлорышIапIэм иматериальнэ-техническэ базэ нахьышIу хьуным, колониехэм кьащадагьэкIырэ продукциям ипчьагьэ хэгьэхьогьэным, ашъхьэ алыгьыжыным пылтых. Ащ пае зэшIуахьэрэри макIэп, сомэ миллион 68-м ехьу зыосэ продукция блэкIыгьэ илээсым кьыдэгьэклыгь. Зыцагьэпщынэхэрэ учреждениехэм кьыдагьэ-кIыхэрэм зэрахагьахьорэм ишIуагьэкIэ кьэралыгьо бюджетым ыпшъэ илъыр нахь макIэ мэхьу, хьапсым Iоф изытет зыпкь ит, ащ чIэсхэм сэнэхьат тедзэхэр зэрагьэгьотых ыкIи хьыкумым кьафилъэгьугьэ даор апщыныжыан амал яI.

— Хьапсым Iоф щыпшIэным пае сэнэхьат хэхыгьэ уилэнэу щыт. IофшIэкло сэнэхьатхэр хьапсым щызэрагьэгьотын алъэкIышта?

— Уголовнэ-гьэцэкIэкло системэм иучреждениехэм хэбзэ рэхьатныгьэр ащыгьэпытэгьэ-нымкIэ, хьапсым чIэсхэм яфитыныгьэхэр ыкIи яшIоигьоныгьэхэр кьэухьумэгьэнхэмкIэ, бздэжшIагьэхэр зэрамыханхэм афьтегьэпсыхьэгьэ пэшIорыгьэш Iофтхьабзэхэм язэхэ-щэнкIэ ГьэлорышIапIэм кьэгьэлъэгьонышIухэр илэх. Хьэпсэ-чIэсхэм гьэсэныгьэ зэрагьэгьотыным фьтегьэпсыхьэгьэ училищхэм Iоф ашIэ, ахэр сэнэхьат

районим ит «Щэ заводэу «Новый» зыфилорэм ипсэуалъэ зыдэт чIыплэм пшъэдэклъыж зыщарагьэхьырэ гупчэу N 1-р щагьэпсы зэрашIоигьомкIэ Адыгейм щылэ кьулыкьум лъэлэу тхылъ ыгьэхьазырыгь. Гупчэр кьатитIоу зэтет, чIэхьэ-плэ шъхьаф иI, дежурнэ кьулыкьум ипост, шапIэр, зыщы-чыехэрэр хэтых. Предприятием Iоф щашIээзэ мыщ бзылфыгьэхэр чIэсыщых, нэбгырэ 75-м ар тегьэпсыхьагьэу щыт.

2022-рэ илээсым «Гьогьу картэм» игьэцэкIэн хэхьэу АР-м ипашэхэмрэ ГьэлорышIапIэмрэ зэгьусэхэу КП-6-м ибазэ хэхьэу бздэжшIагьэ зезыхьагьэхэр гьогьу занкIэ тегьэуцожыгьэнхэмкIэ гупчэ агьэпсыгь. Псэуалъэр Кошхьэблэ районим щылэ, агьэмысагьэу егьэзыгьэ IофшIэн зытыралъхьагьэ нэбгырэ 325-м ар ателъытагь.

— Адрэ кьулыкьухэм афэдэу Урысыем иуголовнэ-гьэцэкIэкло системэ и ГьэлорышIапIэу АР-м щылэм кьыт-кIэхьухьэхэрэм яхэгьэгу шIу алъэгьогьу плугьэнхэм ыкIи ветеранхэм Iоф адэшIэгьэным мэхьанэшхо ареты. Илээс мыпсынкIэу тызхэтым ащ сьдэуштэу шьуналэ тет?

— НыбжыкIэхэр патриотэу плугьэнхэр ГьэлорышIапIэм инэ-плъэгьу ригьэкIырэп. Уголовнэ-гьэцэкIэкло системэм икьулыкьушIэхэм «Iыыхьужьым идесэхэр» кIэлэеджакIохэм ыкIи апшъэрэ еджапIэхэм ястудентхэм афызэхещэх.

Гьэрэкло шышъхьэлум хабзэ хьугьэ Iофтхьабзэу «Падали, но поднимались» зыфилорэр редгьэкIокIыгь. СССР-м и НКВД ипограничнэ полкхэу N 23-м, N 24-м ядзэкIолIхэм яшIэж ар фэгьэхьыгьагь. Ащ нэмыкIэу дзэ-патриот клубэу «Вертикаль» зыфилорэм епхыгьэ отделэу «Кондор» зыцIэм иофицерхэр спорт ыкIи дзэ-патриотическэ зэнэкьокьухэм ахэлажэхэзэ мызэу, мытIоу текIоныгьэхэр кьыдахых. Клубым кьычIигьэ-кIыгьэхэр джыдэдэм зыкьэу-хьумэнымкIэ Министерствэм, Урысыем хэгьэу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ, Дзэ хьы флотым яапшъэрэ еджапIэхэм якурсантых.

ТимэфэклIэ ГьэлорышIапIэм икьулыкьушIэхэм ыкIи иветеранхэм сафэгьушIо. Щытхьу хэлъэу кьулыкьур зэрахьырэп фэшI сирэзэныгьэ гущылэхэр афэсэгьазэ. Тикьулыкьу кьыными, кьэралыгьом ищыкIагьэу щыт, арышъ, пшъэрылъэу кьытфагьэуцугьэр дэх имылэу тэгьэцэкIэ.

КИАРЭ Фатим.

ТхылъыкIэхэр

УсакIом илэужышIу хэкIокIэштэп

ШыIэныгъэр гъунэнчъэу зылъапIэу, цыфхэр зикIасэхэу, щэлэфэ шIур зылэжыгъэ Къырымызэ лъапкIым анахь ыгъашIоу, ылъытэу, иусэ зафэхэмкIэ, иусэ-орэд дахэхэу гум кыкIыхэрэмкIэ зыцIэ кыралохэрэм ащыщ.

«Цыфым ышIо фэдэр ыгу», ело гу-щылэжым. Жэнэ Къырымызэ гушIубзыу, нэгү зэлухыгъагъ, шэн зедиштэ дахэ хэлъыгъ, итворческэ гупшысы зэдэштэ-ныгъэрэ къэбзэгъэрэкIэ зэлъыпкIэгъагъ. УсакIо-лирикыгъ, игушIуэхэм арыл ордэу аусыгъэр бэдэд: «Синанэм» изакъоми, екъу. ТхэкIо-прозаикыгъ, журналистыгъ, общественнэ IофшIлэ-шхуагъ, литературэр идунэе нэфыгъ.

Къырымызэ гъэтхэпэм и 7-м, 1919-рэ илэсым ТэхутэмыкIое районым ит къуаджэу Афыпсыпэ кышIуыгъ. Иса-быигъо-кIэлэцIыкIугъом дэхагъэу, къэ-бзэгъэу зэхышIагъэу, пкъырыхъагъэр ныбжырэу шыIэныгъэм щыпхырищыгъ. Адыгэ кIэлэегъэджэ училищыр, Адыгэ къэралыгъо кIэлэегъэджэ институтыр ыкIи Москва дэт Литературнэ институтэу М. Горькэм ыцIэ зыхьырэ иапшэрэ курсхэр кыуухыгъагъэх. Тщыгъупшэ мыхъуштыр Жэнэ Къырымызэ Хэгъэу зоошхом зэрэхэлэжыгъэр ыкIи ащ илугъо шлуцIэ хэтыгъэу, ипсауныгъи хиль-хъагъэу зэрэщытыр ары. Ау кыным рикIыгъэп, ыпсыхъагъ, адыгэ литера-турэм ежь итворческэ гъогу зафэ шы-пхырищыгъ.

ЗэлъашIэрэ усакIоу Къ. Жанэр кы-зыхъугъэр 2019-рэ илэсым илэси 100 хъугъэ. Ар Мыекъуапи, ежь икъуаджэу Афыпсыпи — зэфэдэкIэ республикэм щыхагъэунэфыкIыгъ. УсакIом ыцIэкIэ гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ рес-публикэ институтэу Т. КIэрацэм ыцIэ зыхьырэ шьолъыр шIэныгъэ конферен-

ТитхэкIо нахыжхэу адыгэ литературэм зафэу щылэжы-гъэхэм ащыщ Жэнэ Къырымызэ.

ции щызэхашIэгъагъ. Ащ темэу илагъэр «Мировозренческие и художественные аспекты К. Жанэ».

МэфэкI Iофтхъабзэм институтым ишIэ-ныгъэлэжхэм гушIуэхэр ыкIи кыло-тыкIынхэр кышIашыгъ. Ахэм Жэнэ Къырымызэ итворческэ гъогу кыиз-лъаубытыгъ. БэмышIэу мы конферен-цией Iофэу ышIагъэмкIэ материалхэр

зыдэт тхылъыкIэ «Жимизе Жанэ: грани жизни и творчества» ылоу Мые-къуапэ, кышIытырадзагъ.

Тхылъым гушIуапэр фэзышIыгъэр, зэхэзыгъэуцагъэр филологие шIэны-гъэхэмкIэ докторэу, институтым лите-ратурэмкIэ иотдел ипашэу ЩэшIэ Шам-сэт. Бзылфыгъэм игушIуэу «Кири-мизе Хаджимусович Жанэ (Судьба,

Творчество)» зыфилорэм ар кыизэлухы. Къырымызэ ыцIэкIэ зэхашIэгъэ мэфэкI конференцией хэлэжыгъэхэм къашIыгъэ кылотыкIынхэр зэкIэ мыщ кышIыпчы-гъэх. Iофтхъабзэр бзитIумкIэ зэрэкIуа-гъэм ищыс тхылъым дэтхэр адыгабзэ ыкIи урысыбзэкIэ кызэрэщытыгъэхэр.

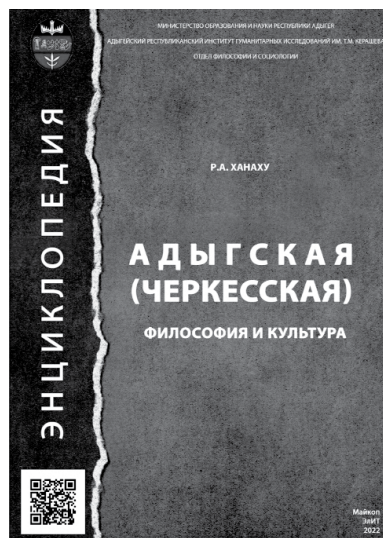
ШIэныгъэлэжхэу АгъыржъанэкIо Симхъан, АнцокIо Сурэт, Ацумыжъ Казбек, ГышI Нухъэ, ЕмтIыль Разыет, ЖакIэмыкIо Заримэ, Мамый Руслъан, Ситымэ Сарэ, Атэжъхъэ Сэйхъат, Ла-мыкIо Бэлэ, ЕмыкI Нурджан, Шъхъэ-лэхъо Дарико, Н. Тэум, Г. Тыгъужым, ШэкIо Мирэ, Т. Шэуджэным, С. Шъхъэла-хъом ыкIи А. Цуекъом ятхыгъэхэр тхы-лъыкIэм кыдэхъагъэх. Ахэм зэфэдэкIэ ахэлъ акыл-гупшысэм усакIоу, тхакIоу, прозаикэу, журналистэу Жэнэ Къыры-мызэ зыфэдэгъэ цыфыр, идунэепплы-кIэ къащилотыкIыгъ, ащылэгъэтхыгъ.

ТхылъыкIэу «Жимизе Жанэ: грани жизни и творчества» зыфилуу шьолъыр шIэныгъэ конференцией иматериал-хэмкIэ кыдэкIыгъэм иредатор шъхъалэр филологие шIэныгъэхэмкIэ докторэу ЩэшIэ Шамсэт. Тхылъым икыдэгъэкIын Iоф дашIагъ редакторэу Бжэмыхъу Саныет, рецензентхэу Тэу Ларисэрэ Шъхъэлэхъо Дарикорэ.

Тхылъыр къэзыгъэбаирэр ыкIи нахь уасэ фэозыгъэшIырэр Жэнэ Къырымы-зэ ищылэныгъэ ыкIи итворчествэ епхы-гъэ сурэтхэу кыдэхъагъэхэр ары. Мыхэр зэкIэ зыфагъэшъошагъэр адыгэ лъэп-кыр шIу зылэгъушIыгъэу, зигушIыи, зищылэныгъи илэпкъ фэзыгъэшъоша-гъэу, лэужышIу гышIэм кытезына-гъэу Жэнэ Къырымызэ ары. ТхылъыкIэм «Гъогу мафI!» фэтэлэ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Лъэпкъ философием фэгъэхъыгъ

Iофтхъабзэм хэлэжыгъэх Адыгэ къэралыгъо универси-тетым иректорэу Мамый Даутэ, гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КIэ-рацэм ыцIэ зыхьырэ ипашэу Лылужъу Адам, лъэпкъ тхакIоу МэщбэшIэ Исхъакъ, научнэ со-обществэм иллыкIохэр, студент-хэр, аспирантхэр.

Энциклопедииер апэрэу элек-троннэ шыкIэм тетэу кыдэ-кыгъагъ, джы тхылъэуи цыфхэм алэкIэхъан амал щыI, ащ нэкIуб-гъо 900-м ехъу дэт. Филосо-фииемкIэ мыщ фэдэ IофшIагъэ джынэс тилагъэп. Мыр адрэхэм афэдэп, адыгэ (черкес) фило-софием ыкIи культурэм афэгъэ-

Адыгэ къэралыгъо университетым итхылъеджапIэ мы мафэхэм «Адыг-ская (черкесская) философия и культура» зыфилорэ энциклопедией илэтегъэуцо щыкIуагъ. Ащ иавтор философиие шIэныгъэхэмкIэ докто-рэу, профессорэу Хъанэхъу Руслъан.

хыгъ, философскэ, культуроло-гическэ, этнологическэ, антро-пологическэ терминхэр кыдэ-хъагъэх, ахэм къарыкIыхэрэр, этносым интеллектуальнэ-духов-нэ хэхъоныгъэу илэр, кышIуло-тыкIыгъ.

Энциклопедииер — темэ зэ-

фэшъхъафхэмкIэ научнэ шIэны-гъэхэр зышIуыгъоигъэ сборник. Ащ пшъэрылэу илэр шIэныгъэу дунаим щитэкъухъагъэр угъои-гъэныр ыкIи системэ хэлъхъэ-гъэныр ары.

— ИлэсыбэкIэ узэкIэлэбэж-мэ, институтым философииемкIэ

гушIуалэу зэхэгъэуцогъэным иIоф кышIалэтыгъагъ. ЕтIанэ бэкIае тешIагъэу ащ дэлэжьэшт купыр зэхэтцэгъагъ. Ау Iофым сишIыпкъэу ыуж сызыхъагъэр пандемией игъом унэм тызесыр ары. Энциклопедииер ттхынэу зыкIэхугъэм ушъхъагу пчъагъэ

иI. Ау зэкIэми анахь шъхъалэр фундаментальнэу ыкIи системэ зыхэлъ философскэ-культуроло-гическэ терминхэр, екIолпакIэхэр зэрэщымылэхэр ары. А щыкла-гъэр дэгъэзыжыгъэныр ары тызпылыгъэр.

Энциклопедией Iоф дэсэ-шIэфэ адыгэ философием ыкIи культурэм яIофыгъохэм япхы-гъэхэу тарихым, этнологиём, философиём, культурологиём, диным, нарт эпосым яхыплэгъэ материалхэм сяджагъ, филосо-фиие мэхъанэ зыхэлъыр кы-хэхыгъ, сыугъоигъэ. Ахэр тэ тихэгъэу ыкIи IэкIыб къэралы-гъохэм ащызэхашIэгъэ экспеди-циейэм яматериалых. Тхылъым Iоф дэсэшIэфэ статьяхэу ыкIи термин зэфэшъхъафхэу 500-м ехъу стхыгъэ ыкIи татэгущыIагъ. Ахэм ащыщэу 300-р IофшIагъэм дэхъагъ. Ащ нэмыкIэу нэгбгъэ 50-мэ яхыплэгъэ тхыгъэхэр ыкIи статья 60-м ехъу кыдэ-хъагъэх. IофшIагъэм чIыплэ щагъотыгъ экологиём, эконо-микэм, бзэшIэныгъэм, лите-ратурэм афэгъэхыгъэ мате-риалхэу философскэ мэхъанэ зилэхэм, — ело Хъанэхъу Руслъан.

Адыгэ наукэмкIэ апэрэу лъэпкъ философиём фэгъэ-хыгъэ IофшIэгъэшхоу мыр зэ-рэщытыр кызэрэугъоигъэхэм къауагъ.

ДЕЛЭКЪО Анет.

Гандбол

ЗыкИи шлуахыгъэп

Мыекъопэ гандбол командэу «АГУ-Адыифым» ешлэклэ дахэу кыгъэлыагъорэм мы спорт лъэпкъыр зыгу рыхьыхэрэр егъэгушлэх. Урысые зэнэкъокъум иятлонэрэ едзыгъо кыдыхэлъытэгъэ я 5-рэ зэлуклэгъоу тикомандэ илагъэм теклоныгъэр кыщыдихыгъ.

«АГУ-Адыиф» — «Университет» (Ижевск) — 33:29 (15:15)

Пэшлорыгъэш ешлэгъухэм яятлонэрэ уцугъо Адыгеим ипшашъэхэм гъэхъэгъэшлэхэр щашлэх. Мыщ хэхъэрэ командэхэр купитлоу гошыгъэх. «АГУ-Адыифым» иешлэклэ ригъэхъузэ ятфэнэрэ теклоныгъэр кыдихыгъ. Ижевскэ икомандэ зэлуклэгъоу дырилагъэм епллынэу къэклогъэ цыфхэми алъэкл кыагъэнагъэп, тикомандэ мы мафэм зэретеклуагъэм ахэм алахышлэ хэлъ.

— *Зэлуклэгъу кыныгъ, ау тиншъаишъэхэм алъэкл кыагъэнагъэп. Дэгъоу зыкыагъэлъэгъуагъ тикъэлэпчъэлутэу Регина Якуповам, ешлэклэхэу Дарья Вигуржинская, Татьяна Кириллова, Дарина*

Никулинам. Командэм хэт нэмыкл пишъаишъэхэри зэрешлагъэхэм сэ сыхъэ-клэ сыхъэрэзагъ, — кыы-луагъ тренер шъхьалэу Александр Реввэ.

Татьяна Кирилловам гъогъуи 9 ыкли Алиса Дворцеваям гъогъуи 8 къэлапчъэм лэгуаор дадзагъ. Ешлэкло анахь дэгъоу кыыхахыгъэр къэлэпчъэлутэу Регина Якуповар ары. Мы теклоныгъэм ишлуагъэклэ тикомандэ я 4-рэ чыплэм къэнагъ, Китаим икомандэу купэу «Б-м» яцэнэрэ чыплэр шызылыгъ «Фениксым» очкоуи 2-клэ ыуж кьенэ.

Командэхэр зыдэщыт чыплэхэр ыкли очко пчъагъэу рагъэкъугъэр:

1. «Ставрополье» (Ставрополь) — 26, 2. «Университет» (Ижевск) — 23, 3. «Феникс» (Китаир) — 19, 4. «АГУ-Адыиф» — 17, 5. «Луч» (Москва) — 9, 6. «Балтийская заря» (Санкт-Петербург) — 2.

Тикомандэ джыри ешлэгъуитф илэшт, кыкылэлы-клорэр Ижевскэ шыклошт.

Зэхъышагъэр ыкли кыдзы-гъэжыгъэр:
АР-м лъэпкъ Иофхэм-клэ, лэжыб кьэралхэм ащысэурэ тильэпкъэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкли кьэбар жьугъэм иамалхэмклэ и Комитет
Адресыр:
385000
кь. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зылэшыгъэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм кьаихыгъэр А4-клэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэклэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкълунэу цытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием эклэгъэкложых. **E-mail: adygvoice@mail.ru**

Зыщаушыхьатыгъэр:
УФ-м хэутын Иофхэмклэ, телерадиокъэтын-хэмклэ ыкли зэлъы-лэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэжоры-шлал, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкълэмкли пчъагъэр
4351
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 427

Хэутыным узшыкълэтхэнэу цыт уахьтэр
Сыхьатыр
18.00
Зышыкълэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьалэр
Мэщлэжы С. А.

Редактор шъхьалэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэжыгъэ зыхьырэ секретарыр
Жакълэмыкы А. З.

Иофшлэным ыкли зыухъумэжыным хэт афэхьазыр?

Мы цлэр зилэ Иофхьабзэр гэтхапэм и 20-м щегъэжыагъэу и 26-м нэс Мыекъуапэ шыклошт. Ащ клэщакло фэхъугъ Мыекъопэ къэлэ администрацием физическэ культурэмклэ ыкли спортымклэ и Комитет.

Кьэбарэу пылгыр зэзыгъашлэ зышлоигъохэм ащ иофициальнэ аккаунт ыкли социальнэ хьытыум яамалхэр кызфагъэфедэнхэ алъэ-кышт.

— *Мы Иофхьабзэр цыфхэм ашлогъэшлэгъон хъугъэ. Илъэси 6-м шыублагъэу 70-м нэс зыныбжэхэр хэлажыгъ,*
— кыщауагъ къэлэ спорткомитетым.

Фестивалым шъурагъэблагъэ

Ушум ифестиваль гэтхапэм и 12-м сыхьатыр 3-м Мыекъуапэ шызэхашт.

Къэлэ паркым дэт республикэ шахмат клубым дэж Иофхьабзэр шыклошт.

Мыщ кыдыхэлъытагъэу егъэдженхэр рагъэклокышт ушум-клэ дунаим ичемпионэу Евгений Сухановымрэ Урысыем ичемпионат гъогъуищэ теклоныгъэр кыащыдэзыхыгъэ Дарья Крендясовамрэ.

Фестивалым шъухэлэжыэнэу зэхэщаклохэм шъурагъэблагъэ.